

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	3987 Журналістика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.04.2024 р.

Справа № 0619/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 06 "Журналістика" у складі:

Бабенко Вікторія Володимирівна – головуєчий,
Бутиріна Марія Валеріївна,
Почапська Оксана Іванівна,
Садівничий Володимир Олексійович,
Сірінюк-Долгарьова Катерина Григорівна,
Супрун Людмила Вікторівна,

за участі запрошених осіб:

Романюк Вікторія Сергіївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3987
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 6, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень B

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень A

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Процес забезпечення ОНП побудований відповідно до Стратегії розвитку НАУКМА на 2015-2025 р. Цілі та зміст ОП чітко та комплексно відповідають «Місії, візії і цінностям НаУКМА». ОНП «Журналістика» забезпечує підготовку висококваліфікованих випускників, фокусуючись на суспільно-політичних реаліях і актуальних медійних форматах, дотримуючись професійних стандартів та демократичних цінностей. Програма забезпечує моніторинг деструктивних інформаційних впливів, пропаганди та дезінформації, який якісно поглиблює навчання і дослідження на ОНП. Науково-аналітичний підхід (апробації сучасних теорій та медіаконцепцій у практичній та аналітичній роботі, дослідження проблем та тенденцій у медіасфері, аналіз інформаційних викликів, зокрема аналіз медіаконтенту на предмет деструктивних інформаційних впливів), чіткі цілі (комплексна підготовка медіафахівців, здатних створювати та аналізувати медіаконтент різних типів медіа, розробляти дизайн та проводити медіадослідження для поглиблення експертних знань про медіа та кращого розуміння тенденцій розвитку медіаландшафту та суспільних процесів) формують унікальність ОНП, забезпечуючи якісну підготовку журналіста і медіааналітика в сучасних умовах.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

На ОП реалізовано багатовекторну національну та міжнародну інтеграцію представників ринку праці (з медіями, громадськими медійними організаціями, державними установами, які протидіють інформаційним атакам), академічної спільноти та зацікавлених осіб для підвищення конкурентоспроможності випускників на всіх етапах впровадження та реалізації освітнього процесу. Такий підхід знайшов відображення в опитуваннях студентів, публічних заходах для студентства, у формі усного і письмового зворотного зв'язку з викладачами за результатами прослуховування курсів, системному партнерстві з профільними роботодавцями та медійними організаціями, що засвідчує вірцеву внутрішню і зовнішню взаємодію з стейкхолдерами. Унікальний напрямок ОНП формують дослідження інформаційних викликів, пропаганди та дезінформації у взаємодії з фактчекінговою редакцією StopFake. Десятирічний досвід ресурсу засвідчує системний підхід до інформування широкої аудиторії в Україні та за її межами, даючи оперативну відповідь на загрози пропаганди, та увиразнює інноваційну освітню практику. Викладачі, випускники та студенти Школи об'єднані спільними дослідницькими інтересами та за час функціонування StopFake продемонстрували вміння створювати ефективні медіапроекти на національному та міжнародному рівні. Налагоджена співпраця Школи з провідними міжнародними організаціями, світовими лідерами комунікаційного ринку, професійними асоціаціями (IFCN, Meta, Google) сприяла створенню добірного середовища для інтеграції в ОНП інноваційного досвіду з уваги етики даних і ШІ. Вірцевий підхід на всіх етапах реалізації ОНП дав змогу сформулювати чіткі цілі та програмні результати навчання, засвідчуючи оригінальність та актуальність обраного фокусу програми.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОНП «Журналістика» орієнтована на досвід як національних (Українського католицького університету, Львівського університету ім. І. Франка, КНУ ім. Т. Шевченка), так і закордонних ЗВО (University of Glasgow, Ohio University, Autonomous University of Barcelona, Leeds University, Annenberg School for Communication and Journalism (University of Southern California), Annenberg School for Communication (University of Pennsylvania)). Вірцевість ОНП обумовлена виразною пріоритетністю цифрової аналітики, залученістю до викладання фахівців-практиків та лекторів міжнародних університетів, співпраці з медійними партнерами та аналітичними центрами. З ОНП співпрацюють і викладають – М.Жданова, менеджерка з розвитку стратегічних партнерств Google, Р. Осадчук, старший дослідник The Atlantic Council's Digital Forensic Research Lab (DFRLab), Р. Дейниченко, виконавчий директор StopFake, Олексій Набожний, аналітик, редактор Texty.org.ua. Запрошують гостей лекторів – Катерину Крук, менеджерку з питань публічної політики України у Facebook, Meta, Карла Міллера, співзасновника Centre for the Analysis of Social Media at Demos. До викладання на ОНП регулярно залучають провідних науковців (Меліса Басол, британська дослідниця (Cambridge Social Decision-Making Lab), Йохана Котішова, авторка книги "Crisis Reporters, Emotions, and Technology:

An Ethnography“, Карл Міллер, британський письменник, дослідник, співзасновник Centre for the Analysis of Social Media at Demos, автор книжки The Death of the Gods). ОК дають можливість виокремити пріоритетний напрям ОНП (ОК 1.1.5, ОК 1.1.7, ОК 1.1.8, ОК 1.1.10) та відповідати освітній галузі 06 «Журналістика». Унікальність ОНП підкріплена сучасними тенденціями в галузі – цифровізації, сторителінгу, роботи з даними, використання ШІ.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма «Журналістика» дає можливість досягнути загальні та спеціальні компетентності ефективною синергією обов'язкових і вибіркового ОК, різноформатними підходами до практик (навчальна, виробнича, науково-дослідницька), охоплюючи основні медійні напрямки відеовиробництва, мультимедій, радіомовлення та дослідницькі напрацювання у сфері журналістики. Продуманий механізм формування програмних результатів навчання цілком відповідає нормативним вимогам Стандарту та вказує на взірцевий підхід.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньо-професійної програми «Журналістика» та її освітніх компонентів становить 120 кредитів, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Змістовне наповнення ОНП «Журналістика» чітке, логічне, структуроване та дає змогу досягти задекларованих цілей, загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання. Структура ОП охоплює обов'язкові і вибірково освітні компоненти.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 061 «Журналістика», цілі спрямовані на підготовку медійних фахівців із поглибленими знаннями цифрових технологій, візуальних медій, фактчекінгу та верифікації інформації. Освітні компоненти обов'язкового циклу забезпечують формування компетентностей для досягнення програмних результатів навчання, вибірково цикл посилює загальні та спеціальні компетентності в галузі 06 «Журналістика». Навчальний план і ОП цілісно поєднують медійні та дослідницькі ОК, засади менеджменту та медіапланування, а також використання комунікаційних технологій для вдалої реалізації медіапродукту, що становить гармонійну систему освітніх компонентів ОП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Нормативне забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачене відповідними Положеннями. Структура ОНП «Журналістика» передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибірково ОК. На зустрічі зі здобувачами ЕГ продемонстрували електронну систему, в якій відбувається формування та реалізація індивідуального плану студента.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практикоорієнтований підхід сприяє формуванню майбутнього фахівця за профілем програми і є обов'язковим компонентом ОП. Практична підготовка охоплює різні види практик (науково-дослідницька у сфері соціальних комунікацій, навчальні «Виробництво документальних фільмів», «Радіомовлення», «Журналістські тексти в епоху

мультимедіа», «Відеовиробництво», виробнича практика). Профільна орієнтація забезпечена угодами ОНП з базами практик. Систематизація здобутих компетентностей та знань фіналізовані у кваліфікаційній роботі.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма передбачає загальні та фахові компетентності, які забезпечують соціальні навички (soft skills), які спрямовані на розвиток критичного мислення, комунікативних навичок, уміння працювати в команді тощо. Формуванню soft skills сприяють форми та методи навчання (групова, проектна діяльність, навчання в умовах, наближених до редакційної роботи, моделювання ситуацій, методи мозкового штурму, рольових ігор, презентацій), участь у неформальних заходах НаУКМА – форумах, тренінгах, майстер-класах, благодійних акціях, у студентському Бадді.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг кредитів для обов'язкових та вибіркового компонентів на освітній програмі регульований Положеннями. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи збалансоване, дає змогу досягти цілей і результатів навчання. У НП вибіркові компоненти становлять 35%, обсяг обов'язкових компонентів становить 60 %. Нормативно врегульована організація самостійної роботи для освітнього рівня магістра.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовку здобувачів за дуальною формою освіти на програмі «Журналістика» не здійснюють.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання до Національного університету «Києво-Могилянська академія» за ОНП – прозорі, не мають дискримінаційного характеру та містять чіткі вимоги.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за освітньою програмою повністю враховують особливості ОП, зокрема фаховий іспит в НаУКМА для вступу на ОНП «Журналістика» другого (магістерського) рівня передбачає тестові завдання та мотиваційний лист, зорієнтовані на визначення потенціалу абітурієнта.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюють відповідні Положення. Процедура участі у конкурсі та документаційна база регламентовані угодами між НаУКМА, партнерами та здобувачем. На ОНП зафіксовані результати визнання результатів навчання, які були отримані в інших ЗВО.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Результати перевірки ЕГ засвідчили імплементацію визнання результатів неформальної/інформальної освіти. На ОП визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Функціонує практика перезарахування результатів неформальної освіти в межах окремих дисциплін за проходження визначених онлайн-курсів та сертифікатних програм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Аналіз ОП, НП, дають підстави стверджувати, що форми і методи навчання та викладання передбачають досягнення програмних цілей, а методи сприяють ефективному досягненню зазначених у ОНП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. НПП працюють з сучасними методами та використовують інтерактивні технології для проведення занять.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На сайті ОП виставлені всі силабуси з обов'язкових та вибіркового компонентів. Учасники ОП можуть у вільному доступі отримати інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних програмних результатів навчання, порядку й критеріїв оцінювання. Учасникам освітнього процесу своєчасно і належним чином надають інформацію та навчально-методичні матеріали.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

У Статуті НаУКМА та Стратегії розвитку НаУКМА на 2015-2025 рр. визначено пріоритетність навчання через дослідження. Поєднання навчання та досліджень на ОНП відбувається при виконанні самостійної роботи з ОК (ОК 1.1.2, ОК 1.1.4, ОК 1.1.8 ОК 1.1.9, ОК 1.1.10, ОК 1.2.6.), написанні магістерських проєктів, а також співпраці між ОНП «Журналістика» та ОНП третього рівня ВО «Медіа та комунікації», в межах якої студенти відвідують наукові семінари, лекції, обмінюються досвідом з докторантами, представляють свої кваліфікаційні роботи в форматі наукової конференції ОК1.2.6.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст силабусів на ОНП «Журналістика» систематично оновлюють, що регламентовано відповідними Положеннями. У силабусах науково-педагогічні працівники застосовують сучасні наукові досягнення та нові практики медіагалузі. У всіх силабусах у списках рекомендованих джерел сучасна література. Орієнтування на інноваційні підходи засвідчує змістове наповнення ОК. НПП ОНП беруть активну участь у міжнародних і всеукраїнських стажуваннях, підвищеннях кваліфікації, наукових конференціях, систематично викладають у міжнародних університетах та проводять спільні дослідження, такий комплексний підхід забезпечує якісне оновлення ОК. НПП активно реагують на сучасні наукові студії і тренди, інформаційні виклики і потреби медійної галузі.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

НПП та здобувачі ОП беруть активну участь в інтернаціональній діяльності, програмах академічної мобільності. Інтернаціоналізація діяльності університету є одним із найважливіших напрямків у Стратегії розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія» на 2015-2025 рр.. Студенти ОНП беруть участь у програмах міжнародної мобільності. ЕГ засвідчує, що навчання, викладання та наукові дослідження на ОП пов'язані з інтернаціоналізацією ЗВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання зрозумілі, дають змогу діагностувати досягнення здобувачів вищої освіти, а також оприлюднені заздалегідь. Регламентовані відповідними Положеннями.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів на ОНП «Журналістика» відбувається відповідно до Стандарту вищої освіти України для другого рівня вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» у формі публічного захисту мультимедійного проекту або кваліфікаційної роботи, які зберігаються в репозитарії ЗВО.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Здобувачі проінформовані про процедуру оскарження результатів навчання. Правила проведення контрольних заходів доступні для всіх учасників освітнього процесу, чіткі й зрозумілі та регулюються відповідними Положеннями. На ОНП випадків конфлікту інтересів не виникало, що було підтверджено на зустрічах з ЕГ.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЗВО практикує інформування про правила щодо порушення академічної доброчесності та популяризації її дотримання, це відображено у низці відповідних документів. Студенти ознайомлюються з Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА після вступу на ОНП, складають присягу, яку засвідчують підписом і зберігають в особовій справі. Політика академічної доброчесності зазначена в силабусах кожної ОК. Викладачі ОНП активно використовують програми перевірки робіт на плагіат (Unicheck, StrikePlagiarism). ОНП дієво популяризує етичні принципи та стандарти академічної доброчесності, які впроваджені в ОК «Методологія наукових досліджень» (ОК 1.1.9), зафіксовані у силабусах і позааудиторних активностях.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

НПП мають високий рівень академічної та професійної відповідності для реалізації ОНП «Журналістика». Академічна кваліфікація забезпечує досягнення визначених для освітньої програми цілей та результатів навчання, у портфоліо науково-педагогічних працівників змістовна кількість матеріалів – колективні монографії, підручники, авторські видання, 20 публікацій, індексованих у Scopus та Web of Science, які корелюють з освітніми компонентами ОП та резонують на національному і міжнародному рівні. Спільні дослідження з Oxford Internet Institute та Universidad Carlos III Madrid (UC3M) представлені аналітичними звітами щодо загроз дезінформації та організацією Європейського конгресу з дезінформації та фактчекінгу. НПП готують аналітичні матеріали щодо загроз дезінформації для Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. НПП ОНП систематично викладають у закордонних університетах: Сергій Квіт (Стенфордський університет, США), Євген Федченко (Annenberg School for Communication, U. of Pennsylvania, США, Akademia Sztuki Wojennej, Польща), Дарія Орлова (Annenberg School for Communication, U. of Pennsylvania, США, Стенфордський університет, США), Вікторія Романюк (Universidad Carlos III Madrid, Іспанія). Штатні працівники – заслужені журналісти України (Д. Дуцик, Є. Федченко), лауреат Шевченківської премії К. Горностай, керівниця IFAP Working Group on Information Ethics UNESCO В. Романюк, асоційована редакторка Central European Journal of Communication Д. Орлова, провідна фактчекерка проекту StopFake О. Чуранова.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору зрозуміла, відкрита, неупереджена до всіх претендентів: зовнішніх та внутрішніх. При відборі викладачів кафедри МШЖ до уваги беруть: досвід роботи за обраним напрямом, участь у фахових практичних, освітніх, дослідницьких проєктах, мотивацію, досвід викладання, науковий ступінь, володіння англійською мовою, кількість часу, який може бути приділений роботі у МШЖ, внесок у розвиток журналістики як професії, академічні досягнення. Рівень професіоналізму викладачів ОНП під час конкурсного добору регламентовано низкою Положень, чітко обумовлений список документів для подання на посаду.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучені до організації освітнього процесу на різних рівнях реалізації ОНП, представлені широким представництвом в сфері журналістики та медіааналітики. На ОНП плідно співпрацюють з фактчекінговою організацією StopFake, Українським інститутом медіа та комунікації, Інститутом масової інформації, Центром стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки при МКІП України, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, виданням Texty.org.ua. До перегляду ОНП залучали М. Жданову, менеджерку з розвитку стратегічних партнерств Google, В. Сидоренко, директорку HR на «Суспільному мовленні», Маргариту Чорнокондратенко, продюсерку Reuters, Галину Пастух, виконавчу директорку видання Texty.org.ua. Міжнародна співпраця представлена такими активностями – публікація спільного видання Ukrainskie Media w Obliczu Wojny: Regulacje Prawne i Doswiadczenia, Akademia Sztuki Wojennej, Варшава, Польща, 2023 р.; проведення спільного дослідницького проєкту Building resilience of Ukrainian fact-checkers, Universidad Carlos III de Madrid, UC3M, Іспанія; проведення Першого Європейського конгресу з дезінформації, Мадрид, Іспанія; викладання навчальних курсів News Agency journalism: covering the news under the pressure of emergency, англійський курс лекторки Sciences Po, репортерки AFP Дафні Руссо, Sciences Po, Франція. Налагоджена системна співпраця з українською та міжнародною медіаспільнотою засвідчує взірцевий підхід до реалізації освітнього процесу і гарантує досягнення визначених освітньою програмою цілей.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Партнери-роботодавці забезпечують викладання спеціалізованих ОК на ОНП «Журналістика», пропонують зміни до НП, сприяють проходженню практики і працевлаштуванню ЗО. До проведення лекційних занять та майстер-класів залучають експертів галузі, проводять майстер-класи за участю українських і закордонних професіоналів-практиків. Лекції та семінари провели: Ігор Розкладай, Віталій Портніков, Меліса Басол, Йохана Котішова, Ірина Ваховська, Карл Міллер, Наталі Нугайріді. ЕГ підтверджує системну співпрацю з європейськими університетами (Annenberg School for Communication, University of Pennsylvania, США, Akademia Sztuki Wojennej, Польща, Universidad Carlos III de Madrid, UC3M, Іспанія, Sciences Po, Франція). Школа має тісну співпрацю з випускниками, які працюють в різних медіа. Серед викладачів програми випускники – Катерина Горностай, лауреатка Національної премії України імені Тараса Шевченка, Дарія Тарадай – редакторка Української служби ВВС, Єлизавета Стрий, військова журналістка AFP. Налагоджена співпраця з В. Сидоренко, директоркою HR на «Суспільне мовлення», Маргаритою Чорнокондратенко, продюсеркою Reuters, Олександром Ярощук, керівником програми протидії дезінформації, Національний демократичний інститут (NDI, Вашингтон), Іллею Євляшем, речником ПС ЗСУ, Ольгою Круглій, керівницею комунікацій в Офісі впровадження реформ при віце-прем'єр міністрові України. Прозорий формат залучення професіоналів-практиків підтверджують практичні та дослідницькі проєкти здобувачів освіти, якісно увиразнюючи взірцевий підхід до освітнього процесу.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

НаУКМА регулярно проводить заходи з професійного розвитку викладачів: Профі+, Школа професійного розвитку викладачів НаУКМА, конференції, тренінги, семінари, активно співпрацює з міжнародними освітніми закладами, громадськими організаціями, установами, медіями. Викладачі кафедри проходять регулярні українські та міжнародні стажування та підвищення кваліфікації.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО пропонує фінансові і моральні інструменти стимулювання та розвитку викладацької майстерності, зокрема склад науково-педагогічних працівників відзначено різноманітними нагородами.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні ресурси ОНП забезпечують досягнення зазначених цілей та ПРН. Навчання відбувається в «Медіа Центрі» МШЖ – професійній теле- та радіо-студії, ньюзрумі (мультимедійна аудиторія) та в аудиторіях, обладнаних сучасною технікою. Комп'ютерні робочі місця, доступ до системи дистанційного навчання, вільний доступ до Wi-Fi, мультимедійні класи дають змогу забезпечити освітній процес та максимально адаптувати до реальних умов виробництва контенту. Медіа Центр також слугує укриттям, що забезпечує безпечну роботу в умовах воєнного стану.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує вільний доступ здобувачів вищої освіти до матеріальних і інформативних ресурсів закладу. В НаУКМА працює університетська бібліотечна мережа, впроваджена автоматизована бібліотечна система ALEPH. Навчально-методичне забезпечення наявне у публічному доступі на платформі <https://distedu.ukma.edu.ua>, <https://bit.ly/49hKo2e>.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Безпека освітнього середовища є пріоритетом НаУКМА. Адміністрація закладу своєчасно реагує на зовнішні чинники, які впливають на збереження здоров'я й життя представників закладу. «Медіа Центр» МШЖ (підвал 4 корп.) є професійно-обладаним укриттям, що дозволяє забезпечувати безпечну індивідуальну та групову роботу в умовах воєнного стану.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Здобувачі отримують освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку постійно і своєчасно. Підтримка є різноплановою й здійснюється через різні канали комунікації. Головним джерелом інформативної й організаційної підтримки є офіційний сайт ОП та сторінки в соціальних мережах. Комунікація зі здобувачами здійснюється через залучення до складів Вчених рад академії та факультету, органів студентського самоврядування, участь у моніторингу ОНП, співпраці з гарантом програм. На зустрічі з ЕГ здобувачі зазначили, що завичай інформацію щодо розкладу, можливої участі в програмах мобільності та інші інформаційні та організаційні нюанси отримують через надходження листів на корпоративну адресу, а інформація, яка підлягає поширенню розповсюджується через старост групи та всеуніверситетський телеграм-канал. Студентські організації «Бадді НаУКМА» та «Вступ НаУКМА» займаються популяризацією академічної доброчесності, організовуючи зустрічі з абітурієнтами та першокурсниками. Підтримку консультативного характеру надають Студентська колегія та Відділом у справах студентів.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створенні умови для осіб із особливими освітніми потребами. У НаУКМА діє Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення та призначена відповідальна особа, навчальні корпуси, зокрема 4 корпус, в якому реалізовується навчання за ОНП, та Культурно-мистецький центр, який розташований поряд з корпусом, обладнані пандусами та поручнями.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО має чітку й зрозумілу політику й процедури вирішення конфліктних ситуацій, які базуються на нормативних документах. За ОП звернень щодо вирішення конфліктних ситуацій не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Регулювання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП в ЗВО відбувається згідно з номенклатурними правилами, оформленими й затвердженими відповідним чином. Перегляд освітньої програми відбувається за встановленим алгоритмом. ЗВО проводить опитування серед здобувачів, випускників та роботодавців. Гарант забезпечує перегляд ОНП з урахуванням пропозицій, які були отримані від стейкхолдерів, здобувачів вищої

освіти, представників студентського самоврядування, органів державної влади й громадськості. Зміни, які відбулися у 2023 році були зумовлені затвердженням та введенням у дію наказом Міністерства освіти і науки України № 994 від 08.11.22 р. Стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 06 «Журналістика».

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти щороку беруть участь в анонімному опитуванні, на основі результатів опитувань, а також пропозицій студентів, проводять перегляд ОНП. Окрім опитування, студенти мають можливість висловлювати свої зауваження, пропозиції та побажання щодо змісту ОНП під час громадських обговорень. ЕГ у звіті підтверджує, що Школа бере до уваги пропозиції здобувачів освіти.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Гарант та робоча група забезпечують системний зв'язок роботодавців зі здобувачами ОНП, надають можливість роботодавцям вносити своє бачення у змістове наповнення ОК, дослухаються до порад роботодавців з уваги основних запитів й трендів ринку праці. Характер освітньої програми передбачає тісну співпрацю з роботодавцями для забезпечення якісної освіти. Стейкхолдери беруть участь в опитуваннях та моніторингу для покращення ОНП. На зустрічі із ЕГ М. Жданова, Г. Будівська, Д. Дуцик та ін. підтвердили свою участь в обговоренні програми.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На ОНП проводять активну роботу щодо сприяння формування кар'єрного шляху випускників, зафіксовано співпрацю з випускниками в форматах зустрічей, лекцій та викладання на ОНП. Підприємства, на яких працюють випускники, є базами практик для студентів кафедри. У НаУКМА функціонує Центр кар'єри та працевлаштування студентів і випускників, який відстежує кар'єрний шлях випускників, а також проводить щорічні опитування випускників. В НаУКМА функціонує Асоціація випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У ЗВО функціонує система внутрішнього моніторингу освітнього процесу. Робоча група ОНП систематично вносить відповідні зміни. В умовах воєнного стану в Україні, виникла гостра потреба в посиленні вивчення теми журналістики в умовах війни. З метою реагування на цю потребу запропонували ВК2.1.22 «Збройні конфлікти сучасності та шляхи їх вирішень». Враховуючи пропозиції студентів і викладачів, програму було доповнено ВК2.1.13 «Етика даних і штучного інтелекту» та ВК2.1.9 «OSINT: практикум». Реагуючи на виклики часу, повністю оновлено зміст ВК2.1.8 «Робота журналіста в небезпечному середовищі». Оскільки на ОНП навчання відбувається у змішаному форматі, викладачі заохочуються до системного застосування платформи DistEdu.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Попередня акредитація ОНП «Журналістика» відбувалась у червні 2014 року, висловлені рекомендації на ОНП впродовж акредитаційного періоду виконали.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Системний підхід щодо розвитку та перегляду ОП відображено в самоаналізі та відповідних документах.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми «Журналістика».

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкт освітньої програми «Журналістика» 2023 р. згідно вимог оприлюднено на офіційному веб-сайті. Також оприлюднили нове обговорення проєкту ОПН із змінами на 2024-2025 н.р.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Опубліковані матеріали на офіційному сайті МШЖ актуальні й достатні для інформування зацікавлених сторін. ОПН містить точну і достовірну інформацію щодо цілей, очікуваних результатів навчання та освітніх компонентів. У вільному доступі склад команди розробників ОПН, основні нормативні документи, роботи студентів, проєкти Школи, активні соціальні мережі для інформування. Комунікативна стратегія ОП загалом засвідчує якісну практику інформування.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Освітня програма має унікальний характер, у зв'язку із зразковістю зазначеного критерію рекомендації не надаються.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Гарантові ОП, НПП впродовж міжакредитаційного періоду активніше залучати здобувачів освіти з власними напрацюваннями до участі у публічних наукових заходах (конференціях, семінарах, форумах).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Гарантові ОП, НПП до початку 2024/2025 навчального року конкретизувати способи зараховування результатів неформальної/інформальної освіти в силабусах ОК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Критерій відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Критерій відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси

У зв'язку із зразковістю критерію рекомендації не надаються.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Адміністрації ЗВО, гарантові ОНП впродовж міжакредитаційного періоду рекомендовано розглянути можливість покращити доступ до матеріально-технічної бази для здобувачів з особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Критерій відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Критерій відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАБЕНКО ВІКТОРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА